

**ХРЫСЬЦІЯНСКАЕ АБ'ЕДНАНЬНЕ БЕЛАРУСКІХ РАБОТНІКАЎ
У В. БРЫТАНІІ**

АБ'ЕДНАНЬНЕ
МЕСЯЧНИК

**UNITED CHRISTIAN BYELORUSSIAN WORKERS IN GT. BRITAIN
MONTHLY**

А Б'ЕД НАНЬНЕ

№4/90 ЛЕНДАН СЪНЕЖАНЬ 1961 ГОД. ГОД ВЫДАНЬЯ 14

ПАВАЖАНЫХ ЧЫТАЧОУ, СУПРАДОУНІКАУ І СЯБРОУ ХАБР ВІТАЕМ
З НАДЫХДЗЯЧЫМІ КАЛЯДНІМІ І НАВАГОДНІМІ СЪЯТАМІ!
Рэдакцыя часопісу
"Аб'еднанье"

НОВА РАДАСЬЦЬ

Нова радасьць стала,
Што ўшчэ ня бывала:
Над Бэтлеей зъвязда ясна
Съвету зазіяла.

Дзе Хрыстос радзіўся,
З Дзевы уцелавіўся -
Як чалавек пялёнкамі
Убога спавіўся.

Пастушкі з ягняткам
Перад тым Дзіцяткам
Упадаюць на калені
Для Яго усладуленья.

І мы тож съпявайма.
Хрыста праслаўляйма;
Нараджонага з Марыі
Пакорна упрашайма.

Просім цябе, Божа,
Просімо як можам:
Дай нам у небе жыцьцё щасна,
На зямлі жыцьцё прыгожа.

НЯЧУВАНАЕ ЗЛАЧЫСТВА

Што на чале кожнага камуністычнага ражыму стаяць прафэсіянальныя крымінальныя праступнікі - усім хіба ведама, аднак, тое, што сталася на 22 партыйным зъезьдзе, перашагнула найэлемэнтарнейшыя паняцьці аб нейкай "уркаўскай" "чэсьці".

На гэтym зъезьдзе Сталін атрымаў тытул забойцы, лыгуна, ката, які перад забойствам ахвяры, ганебна зъдзекаваўся над ёю, ды наагул найбольшага злачынцы, які калі-небудзь існаваў пад сонцам. Усё гэта праўда, але ці савецкія людзі так лёгка пагодзяцца з "кашчунствам" ягоных "судзьдзяў" якія прымалі найактыўнейшы удзел у ва усіх гэтых злачыствах?

Сярод гэтых судзьдзяў былі ніхто іншыя як Хрущоў, Мікаян і Швэрнік, якія поунасьцяй апраўдалі у свой час забойствы і мучэнні нявінных людзей ды пяялі дыфірамбы за гэта забойцы.

Вось іх собскія признаньні, зробленыя з трывуны зъезду КПСС у сакавіку 1939 году:

1. Мікаян, які бічаваў Сталіна на апошнім 22 зъезьдзе, у 1939 годзе гаварыў: "Перыяд паміж двамя зъездамі адзначаецца тым, што НАМ /не аднаму Сталіну/ удалося выкрыць і зыншчыць кропніцы контррэвалюцыі, у рэзультате чаго партыя стала больш здаровай і абядналася вакол таварыша Сталіна, як ніколі".

2. А вось признаньне другога удзельніка злачыстваў-Швэрніка: "Усімі нашымі посьпехамі мы забавязаны таму, хто вядзе нас ад перамогі да перамогі - вялікаму правадыру і вучыцелю таварышчу Сталіну". На апошнім зъезьдзе і Швэрнік дамагаўся признаньня Сталіна вялікім злачынцам!

3. Найбольш, аднак цікава паказаньне галоунага судзьдзі Сталіна - Хрущова, данае ім 22 гады назад: "... Гэтыя посьпехі заваёваны у барацьбе з ворагамі рабочага класа, з ворагамі нашага народу, трацкістамі, бухарынцамі, агентамі фашыстскіх разведак. Любоў бальшавікоў нашай Украіны к таварышчу Сталіну адлюстроўвае безгранічны давер і любоў да вялікага Сталіна усяго украінскага народу". На заканчэнні свае пахвальнае оды пад адресам Сталіна, Хрущоў сказаў: "Няхай жыве найвялікшы геній чалавечтва, які вядзе нас ад перамогі да перамогі, наш родны Сталін!" Гэта слова того, хто на 20 зъезьдзе у 1956 г. і 22 зъезьдзе у 1961 г. назваў таго-ж Сталіна найвялікшым злачынцам і забойцаю мільёнаў нявінных людзей!

12 год таму падчас 70-ці годзьдзя Сталіна камуністычныя сатрапы змушалі народ папаўняць савецкія газэты "патокамі прывітаньня", а цяпер застаўляюць тых-жа людзей "аднадумна" дамагацца засуджанья Сталіна, як праступніка. Ці такі зъдзек над сабою падсавецкія людзі даруюць камуністычным злачынцам? Вось, пытаньне, ад якога залежыць ня толькі лёс хрушчоваў і Мікаянаў, але і будучыні Савецкае Імпэрыі.

БЯЗГЛУЗДІЦА ДІ СЪВЯДОМАЕ ЗЛАЧЫСТВА?

Есьць адна рымская прыказка, якая у перакладзе на беларускую мову выглядае так: "Кожны чалавек можа мыляцца, але толькі дурны ня хоча у гэтым прызнацца". І гэта праўда; але толькі у адносінах да людзей, якія робяць свае памылкі несъядома, бо-ж ёсьць зусім ня дурных, а съядомыя шкоднікі. Да гэтых апешніх перадусім належачь налья перманэнтныя ворагі-расейцы і палякі, якія уводзяць фальшивыя паняцьці съядома, каб нам шкодзіць.

Хочучы завалодаць Беларускаю тэрыторыяй, расейцы і палякі, на працягу усёй гісторыі, пачынаючы ад 15-га стагодзьдзя імкнуцца вычыркнуць Беларусь з карты Эўропы. З гэтаю мэтаю яны нішчаць беларускія культурныя і гістарычныя памятнікі ды няустанна фальшуюць беларускую гісторыю усімі даступнымі ім спосабамі.

Зразумела, што ад гэтых ворагаў нічога лепшага спадзявацца нельга, бо-ж вораг заўсёды ёсьць ворагам, і аб гэтым усе беларусы добра ведаюць.

Аднак, найбольшымі шкоднікамі ёсьць свае-дамарослыя "наўчоныя" і "ненаўчоныя" псеўдогісторыкі і псеўдолінгвісты.

Першым прадстаўніком гэтае групы некалі на бацькаўшчыне быў усім вёдамы "наўчоны спадар", які пачаў чиста партызанскім способам "напраўляць" беларускую мову ды уводзіць так званэолёгізмы, г.зн. новыя слова, якіх ня было у нашым слоўным запасе. У гэтай спробе, зразумела, ня было нічога благога, але прыдумоўваныя ім слова былі так недарэчнымі, што іх ніхто не разумеў.

На эміграцыі, ён пайшоў ужо значна далей у сваёй шкоднай дзейнасці, пачаўшы у сваіх публікацыях заменяць слова "Беларусь", "Беларус" і "Беларускі" словамі "Крывія", "Крывіч" і "Крывіцкі". Але і гэтая спроба нашага "наўчонага спадара" не удалася. Усе беларусы на эміграцыі, за выняткам пару ягоных пасыльдоўнікаў, катэгарычна адкінулі і гэту новую партызаншчыну так з прынцыповага гледзішча, як і з палітычна-практычных меркаваньняў.

Справа у тым, што на Захадзе мала хто з чужынцаў ведае пра Беларусь і беларусаў, дык што-ж гаварыць пра нейкую "Крывію", якое нікі памітык ці дзяржаўны муж, або навуковец не маглі-б знайсці на ніякай карце. "Беларусь", аднак, пад тым ці іншым назовам (White Russia, White Ruthenia ці Weissruthenia, або Weissrussland) была ведама чужынцам. Апрача того, пад сваім назовам нашая краіна фігуравала у съпіску краінаў Арганізацыі Абеднаных Наций. (Byelorussian S.S.R.)

Назоў нашае краіны і нас самых, пераказаны нам гістарычнай сладчынай, ёсьць зусім добры і ніякай патрэбы яго мяняць. Треба толькі пастаравацца зьмяніць транскрыпцыю гэтага

назову у чужаземнай літаратуры у вымове беларускай, а не расейской, як гэта пакутуе 'шчэ дасюль. Па ангельску, напрыклад, трэба было-б пісаць на "Byelorussia", а "Byelarus".

Справа уся палягае на тым, што расейцы, прысабечыўшы некалі назоў "Русь", г.зн. шырокое паняцце, у якім зъмяшчалася і Кіеўская і Маскоўская Русь ці інакш кажучы Маскоўчна, пачалі прадстаўляць тэрыторыі як Кіеўскай Русі, так і Беларусі, як нейкія быццам адвечныя часткі /правінцыі/ "Матушкі" Рasei, зъмяняючы нават іх назовы: Украіну назвалі Малоросіяй, а Беларусь - Северо-Западным Краем. Народы, населяючыя гэтыя краіны, яны пачалі называць сваімі "малодшымі братамі"- рускімі. Такім чынам паўстала блутаніна у чужаземных тэрміналёгіях, а систэматычнае фальшаванье маскалямі беларускай і украінскай гісторыі яшчэ большую уводзіла блутаніну, якая дэ фактэ трывала да сёньняшняга дня. Нам цяпер каштуе шмат высілкаў, каб пераканаць чужынца, што беларусы гэта нае саме што "белыя расейцы" якімі чужынцы называюць так зв. белагвардзістау, або старонікау царска-маскоўскага ураду.

Каб пазбыцца гэткае блутаніны непатрэбны, як мы зазначылі выжэй, зъмены назоваў, а толькі і выключна зъмена чужаземнай транскрыпцыі гэтых назоваў, што, пры наяўнасьці згоднага супольнага фронту, занятага беларускай эміграцыяй, лёгка далося-б асягнуць. Аб гэтай магчымасці найлепш съведчыць акцыя Беларускай Цэнтральнай Рады, якая сваімі англоўскимі публікацыямі ужо асягнула пазытыўныя рэзультаты у гэтым напрамку. У сувязі з гэтымі публікацыямі і шматлікімі беспасрэднымі пратэстамі БЦР, сёньня амаль уся Лёнданская ангельская прэса пачала ужываць тэрмін "RussiansWhite" для акрэсьлянья маскоўскіх белагвардзейцаў, замест ужыванья уперад "White Russians" а Лёнданская тэлефізія "BBC" лічыла нават патрэбным публічна перапрасіць за тое, што яна у аднай сваёй перадачы назвала князя Раманава /аднаго з князёў былога расейска-царскага дому Раманавых/ "White Russian" замест "Russian White".

Нажаль, такога аднаўлітага беларускага фронту няма, а наадварот, некаторыя "научоныя" з групы так зв. "крывічоў" пачалі яшчэ большую уводзіць блутаніну. Каб нае быць галаслоўным паклічуся тут на два "крывіцкія" часапісы: "Беларуская царква" /выдаваная у Чыкаго В. Пануцэвічам/ і "Съвет"/ выданы у Дэтроіт, Міч. нейкім Н. Прускім./ У гэтых часопісах систэматычна праводзіцца пропаганда так званага "Крывіцызму", якая апошнімі часамі пасунулася так далёка, што ужо беларускую мову называе нават на "крывіцкай", а "літоўскай"? Уся гэтая недарэчнай пісаніна праводзіцца у дадатак зусім нелёгічна, бо-ж людзі, якія распаўсюджваюць на зусім прыемны пах свайго крывіцызму, свае часопісы называюць на крывіцкімі ці літоўскімі, а "беларускімі"- "Беларуская" царква і

"The World" American-Belorussian Periodical . Па няволі хо-
чца задаць пытаньне: што-ж гэта?- бязглузъдзіца ці съвя-
домае шкодніцтва? Адказ хіба выпадзе за апошнім, бо-ж, каб
яны зъехалі з глуздаў, дык напэўна сядзелі-б у адпаведных
шпіталях для такіх хворых. А пакуль што іх там няма. Усе іх
спасылкі на тое, што некалі Беларусь называлі Літвою, ня вы-
тримоўваюць крытыкі і не даюць абсалютна права называць мо-
ву беларускую мовай літоўскай.

Мы ведаем, што некалі амаль уся тэрыторыя Беларусі ува-
ходзіла у склад Вялікага Княства Літоўскага і у скарочаныні
гэтую тэрыторию называлі "Літвою", але выключна у палітыч-
ным значэнні гэтага слова, а не у нацыянальным. Урадоваю
моваю, аднак у Літве была ня літоўская /жмудзкая/, а бела-
русская мова, што бяспрэчна съцверджана усімі аўторытэтамі,
ня выключаючы нават і нашых ворагаў.

Утожсамліваць чиста палітычны /дзяржаўны/ назоў з назо-
вам геаграфічным у адарваныні ад часу, аб якім гаворыцца,-
можа толькі ігнарант, або съядомы шкоднік, як гэта робяць
"крывічы" у адносінах да беларускай мовы і палякі у адносі-
нах да сталіцы Беларускай С.С.Р., называючы яе "Мінск Літэ-
вскі", /Дзеньнік Польскі № 265 з дня 7 лістапада 1961 г./, а
Вільню і Львів - гарадамі польскімі. Хацелася-б тут прыпом-
ніць польскім панам, як абурае іх гістарычны назоў Берасьця
"Брест Літоўскі", які яны так нахабна зъмянілі на "Бжэсьць
над Бугем".

Але усім напрыклад ведама, што насельніцтва Паўднёвой Амэ-
рыкі, за выключэннем парагвайцаў і бразылійцаў, гавораць па
гішпанску, аднак, нікому дагэтуль ня приходзіло у галаву,
каб гэтую мову называць у Уругваю - уругвайскай, а у Вэнэ-
зузелі - вэнезуэльскай. Ведама так-же, што часць швайцараў
гаворыць пафранцуску, а часць панамецку, але ніколі ня чуў
пра існаванье швайцарскае мовы. Амаль усе Аўстралійцы ды
значная частка Канадыйцаў гавораць не аўстралійскую ці ка-
надыйскую мову а моваю ангельскай і г. д. Няма хіба патрэ-
бы множыць такія прыклады, каб належна ацаніць шкодную ра-
боту, праводжаную з незразумелых для нікога мяркаваньняў,
вышусномненымі людзьмі.

Больш цьвярозыя нават з тэй самай, так званай "крывіцкай"
групы ужо пачынаюць пратэставаць супроць падобнае шкоднае
для беларускай справы партызаншчыны. Так напр. нядаўна у
крывіцкім тыднёвіку "Бацькаўшчына" № 41 з 8 кастрычніка 1961
надрукаваны быу артыкул Я. Запрудніка пад назовам: "Да пы-
таньня нашага нацыянальнага назову паангельску", дзе аўтар
пратэстуе зусім слушна супроць ужыванья розных назоваў і
рознай транскрыпцыі.

Усім павінна быць ведама, што у ангельскай навуковай тра-
нскрыпцыі чужаземных назоваў абавязвае агульна-принятае пра-

віла, ад якога ніадзін, шануючы сябе, навуковец, не адсту-
пае. Наводле гэтага правіла усякае зъмякчэнье галосных пра-
водзіца праз "у", г.зн.- нашае мяккое "Е" паангельску пе-
радаецца праз "уе", нашае "я" перадаецца праз "уа", "ё" праз
"уо" і "ю" праз "уи". Нашыя гукі "х", "ж" перадаюцца адпа-
ведна праз "kh" і "zh" /Khrushchev або Zhdanov/, гук "ч" пе-
радаецца або праз "ch", або праз "tch".

Каб ня уводзіць блутаніну у мазгі чужынцаў, трэба было-б
слова "Беларусь" і "Беларус" перадаваць на ангельскую мову
у транскрыпцыі не расейской, а беларускай, г.зн. для акра-
сьлення краіны пісаць "Byelarus" z apostrafam nad litara ju
s, а для азначэння народу - "Byelarus" /для пандынчай лі-
чбы/ і "Byelaruses" /у множнай лічбе/. Калі-ж паслухоўвац-
ца дасюлешній транскрыпцыяй /расейской/ дык прынамсі пісаць
так, як вымагае агульна-прынятая ангельская транскрыпцыя -
"Byelorussia", а ня "Belorussia", як гэта робіць, съследам за
расейцамі з Мюнхэнскага Інстытуту, Н. Прускі ды розныя ра-
сейскія стыпэндысты з Гарвардскага Унівэрсytetu у Амерыцы.
Тэрміны "White Russia", або "White Ruthenia" трэба катэга-
рычна адкінуць, бо-ж цяпер ужо пераважна у ангельской мове
прывіся тэрмін "Byelorussia", пад якім наш край і запісаны
у Арганізацыі Абеднаных Нацыяў.

/-/ Р. Астроўскі

П.С.

Рэдакцыйная Калегія "Аб' еднаньня" цалком падзяляе погляд
Прафэсара Р. Астроўскага і разумее ягонае вялікае абурэ-
нне, але з свайго боку уважае, што у ва усёй дэструк-
цыйнай акцыі "крывічоў" ёсьць адно і пацяшаючае зъявіш-
ча: Беларуская эміграцыя трактуе гэтае "крывіцкае злачын-
ства", як чарговыя "дзівосы і съмяхоты", а чужынцы іх ча-
сопісаў ня чытаюць наагул.

Адначасна прынаміаем, што на пачатку каstryчніка гэтага
году Беларуская цэнтральная Рада выдала друкам у ангель-
ской мове вельмі добрую лістоўку пад назовам: "Confusion
in English terminology", якая шырака разаслана па усіх
англоуных навуковых установах, бібліятэках і рэдакцыях
газетаў, на якую ужо адгукнуліся з вялікай падзякай шмат-
лікія установы і паасобныя журналісты. Лістоўку гэтую
момна выпісаць з адміністрацыі "Аб' еднаньня" ды БЦР-аў-
скіх установаў у кожнай краіне.

Рэд. Калегія "Аб' еднаньне".

Ул. Клішэвіч

Б А Р А Д А
"/" /" /" /"
/Апавяданье/

Прыйшоў да мяне зямляк, бязумоўна, беларус. Праўду скажаць, нас беларусаў у Каліфорніі - кот наплакаў, але калі два беларусы спаткаюцца, каб аб чым-небудзь дамовіцца у палітыцы - лічы справу мёртвай. Ніколі ня могуць пагадзіцца, бо кожны думае што яго апанэнт хоча абавязкова быць лідэрам. Але тут справа якраз не у тым. Я не жадаю крыўдзіць сваіх паважаных землякоў - беларусаў, ды як мне прыйдзе думка у галаву іх крытыкаваць, калі я сам адараўся ад тэй самай роднай пупавіны, як і усе яны. Не! Беларус для мяне родны чалавек, а Беларусь вышэй майго жыцця.

На твары земляка выражна можна было зауважыць усхваляванасць. Прыйшоў ён да мяне з важнай для яго справай - напісаць апавяданье пра яго бараду.

Мяне гэта надта зъдзівіла і я сам сабе так і падумаў: "Што можна напісаць пра гэтую, як полымя, рыжую бараду?" І сапраўды барада яго была рыжая і выклікала няпрыемнае адчуванье - шчацінъне на барадзе тырчэла як салома.

- Ведаеш, твая барада - сказаў я яму - не заслугоўвае на тое, каб пра яе пісаць апавяданье - гэта адна справа, падругое, я не пісьменнік і ня умею пісаць апавяданняў. Іншая справа вершы, тут я магу такую адсукаць оду пра яе што ты сам свае барады не пазнаеш. Я, напрыклад, ведаю што Гогаль напісаў апавяданье пра нос, дык нос-жа гэта не барада-жмак каstryцы. Вываюць такія насы і носікі што заглядзеца можна. Чаго варты які-небудзь старажытны эллінскі, або рымскі нос. А што можна пабачыць на тваёй барадзе?

Хутчэй можна знайсці што-небудзь у барадзе... ды ты добра ведаеш сам што Гогаль быў вялікі майстрап, а мне з Гогалем спаборнічаць тваёю барадою з носам яго гэроя надта цяжка, я зараней ведаю што правалюся.

Мой зямляк, звалі яго Ігнат Бусел, гіранічна кінуў на мяне вокам, а пасля надзвычай лагодна пачаў: - Божа уласі пісаць пра маю бараду оды. Наагул нічыя барада не заслугоўвае на тое, каб пісаць пра яе вершы. Валосьце, якое мыліцца мылам, каб праз хвіліну зрэзаць яго брытваю, а пасля змыць вадою, няварта паэтычнае увагі. Справа, нарэшце, не у барадзе, а у тым, як у маёй барадзе адлюстрываліся людзі.

- Не разумею я цябе, Ігнат, хіба твая барада гэта люстра што адлюстроувае людзей? Гэтак можна нават дайсці да дурноты, што у тваёй барадзе адлюстрываліся ня толькі людзі, а нават цэляя эпоха.

- Калі не на усе сто працэнтаў, дык на дзесяцьдзесят дзе-

вяць - выпаліў ён і скапіуся за мой жарт.- у маёй барадзе адлюстраваліся людзі шмат яскравей, як у люстры.

- дзівак ты, дзівак,- пярэчыў я яму,- барада твая магла адным спадабацца у той час, як іншыя ціхенъка адварачваліся. дык ці варта на гэтую нікчэмнасць псаваць атрамант, паперу і траціць час, якога у нас недахваткі?

Я бачыу як Ігнат Бусел унутрана усё болей і болей хвалявауся, стараўся гэтае хваляванье захаваць ад маіх вачэй, але яму ніяк не удавалася. Чым болей я адмаўляўся ад яго барады, тым больш упартым становілася яго жаданье. Я мог-бы надта хутка скончыць нашую размову, але не захацеў псаваць добрых адносінаў з Буслам, ды яшчэ стараўся захаваць самую элемэнтарную далікатнасць.

Бываюць сярод нас такія тыпы што ты яго хлебам не кармі, а дай толькі паліскаць языком. Есьць і такія, якіх заядае адзіноцтва і ён павінен вылажыць на далонь сваю душу і тады толькі яму становіцца лягчэй на сэрцы.

маючы спачуванье да апошніх, я здауся паслушаць Бусла, тым болей што ён не належаў да плескачоў языкамі.

- Так таму і быць. Рассказвай, а там будзе відаць што рабіць, або нешта напішам, або апусьцім у вечнасць невядомасці.

Я бачыу як у майго суседа мяняўся твар: то у яго вачах загаралася іскра бязъмернай радасці, то раптам яна зъмянялася халоднай абыякавасцю. Я пазіраў на гэтага чалавека, як на адлюстраванье сваіх паводзінаў: мае дадатныя адносіны рабілі яго вясёлым і радасным, мая абыякавасць зьніжала гэты уздым. У яго вачах я становіуся нечым сваесаблівым, а разам з тым у яго паводзінах выяўлялася не мая, а яго перавага у сіле. Наднімацца высока у неба, то апускацца нізка-свaesаблівая тонкая і рэзкая вібрацыя, якая змусіла мяне зъяннуць увагу на яго просьбу. На харектару адносінаў мы былі супрацьлежнасці. Мяне зацікавіла адно: як людзі умеюць дасягаць свайго жадання, як ім, часта, лёгка дaeцца і што на гэта патрэбна мець здольнасць. Мяне апавяданьнем пра бараду ня купіш, але умелае артыстычнае выражэнне жадання зацікавіла мяне даволі глыбока.

Як толькі я дау згоду яго выслушаць у Ігната Бусла перамяніуся настрой. Ен начаў апавяданье як было на самай справе.

- Я маю сына, які нядрэнна малюе. Аднойчы прыйшла у галаву яму ідэя: ён намалюе мой партрэт толькі з такой умоваю што адпушчу я невялічкую бараду і бакэнбары. Як-жа ты будзеш мяне маліваць, - запытау я сына, - калі у мяне барада расьце рыжая і такая няпрыемная што я сам ад сябе адварачваюся, калі пабачу у люстры свой твар з такою барадою.

- Вось у гэтым і уся цікавасць - адказаў сын. А мне вельмі хацелася каб сын намаліваў мой партрэт, няхай хоць зрагамі; а сину, відаць, захацелася пабачыць бацьку з рыжую

барадою.

Першы тры дні ніхто на працы не зварачаў ніякай увагі, мно-
гія думалі што я проста не пасьпей пагаліцца. Але калі пра-
йшло тыдзень часу, калі барада зарунела, ды яшчэ рыжая, ужо
нельга было скавацца ад людзкіх вачэй, а болей усяго ад іх-
ных языкоў. Скажу зараней што у гэтым горадзе ёсьць таксама
інтэлігэнтныя людзі, але іх надта мала. Гэтая катэгорыя лю-
дзей, што яна там сабе ня думала, але захоўвала далікат-
насьць. Раніцай яны віталіся, вечарам жадалі спакойнай ночы
і вялі сябе так, як-бы на майм твары нічога не заўважалі. Я
працаваў на ліфтце многапавярховага дому, дзе у аснаўным ра-
зъмісціліся адвакаты.

У гэтай краіне кожнага адваката лічаць нечым надзвычай
важным, ці таму што нельга ніводнай жыцьцёвой латкі прышиць
без іхных выкрунтасау, ці таму што і яны, як дактары, зъдзі-
раюць скuru з сваіх наведвальнікаў. Варта чалавеку пачуць
слова адвакат, або доктар як у яго робяцца вялізарныя вочы
і ён ад гэтых словаў як-бы замірае ад страху. Знайсьці гэ-
тую прычыну надта лёгка: калі ты маеш у кішэні - табе слу-
жаць і адвакаты і дактары, калі у кішэні няма тады памірай
і ніхто не дапаможа. дык вось гэткіх адвакатаў кожны дзень
я развозіў на усе паверхі дому, а вечарам а пятай гадзіне
сьцягваў іх наніз. два гады я наглядаў за гэтымі адвакатамі.
і нічога у іхных душах і жаданьнях, акрамя даляра, не знай-
шоў. Якая гэта абмежаваная маса! Вечна у іх адна і тая гут-
тарка: пятнаццаць тысяч даляраў... дзьве з паловаю тысяч...
і гэтак кожны дзень, і без канца. Калі іх ня слухаеш і пра-
пускаеш іхнюю гутарку міма вушэй, тады яшчэ сяк так сябе па-
чуваеш, але калі пачнеш прыслухоўвацца, а іншы раз і разва-
жаць пачнеш на гэтую тэму, дык проста становіцца моташна.

Людзей з Эўропы тут лічаць нечым аджытым, старым і наа-
гул глядзяць як на людзей ніжэйшай якасці, а калі той або
іншы дрэнна гаворыць, або зусім не гаворыць паангельску, дык
на яго пазіраюць як на дурня, якога можна выкарыстаць з мэ-
тай асабістай нажывы. Адукаваных, духова-моцных, разумных,
якія умеюць крытычна думаць, не любяць, а надта паважаюць
коней, аслоў якія-б цягнулі і не адбрыкваліся, затое іх гла-
дзяць па шэрсы. Таму і дзіва няма з іх так званай "свабо-
ды". Яны могуць лаяць свайго презыдэнта, але калі справа ідзе
да свайго улесніка тут у іх адбірае мову. Перад гэтай гра-
шовай асобай ходзяць на задніх лапках - кінеш аднаго, друго-
га яшчэ горшага спаткаеш і тыя, і другія гэта добра разуме-
юць.

Я спыніў свайго апавядальnika і зауважыў што яго адхі-
леныні нічога агульнага ня маюць з барадою. Але было відаць
што Буслу так засыпалі солі пад скuru што скарга міжвольна
саскаквала з яго языка. Нарэшце ён згадзіўся са мною, паа-
бяцаў што пра тое ён іншы раз расскажа. Я бачыў як яго гіро-
нія пераходзіла межы і ён пачынаў павышаць свой голас, а ча-
самі і махаць кулаком у паветры. Відаць было што яму нада-

пяклі.

- Мяне, - працягваў ён, - прыводзілі да вар'яцтва адносіны жанчын да маёй барады. Гэтая прыгожая палавіна ня толькі смеялася, гігікала зларадна, але проста парола пальцамі і кідала абразлівыя слова. І каб хто? Амэрыканскія жанчыны! Ты ведаеш іх? Не, ты іх ня ведаеш. Ты толькі паглядзі на гэтых бязмозглых авечак. Ад шаснаццацігадовае дзяўчынкі да восьмідзесяцігадовае старое бабы Ягі, у якое парахня сыплецца і якая пахне зямлёю - амаль усе яны смокчуць папяросы, хварбуюць губы і кіпцюры на нагах і руках. Кураць нават на вуліцы і ня думаюць аб tym што гэта брыдка і не да твару рабіць жанчынам. У гэтых двуногіх малпаў вечна съмярдзіць тытунём з роту, а яны, гэты бруд, з цябе зубы выскаляе. Ты паглядзі на гэтых баб чаго толькі яны ня робяць. Чытаў я у амэрыканскай газэце што адзін такі анёлчык з рожкамі і хвосцікамі сем разоў разводзілася, сем разоў выходзіла замуж і дасюль не знайшла такога мужчыну якога ёй хочацца. З кожных дзесяці жанатых сем разлучаных. Хіба гэта закон? Гэта узаконены... Гэткага съвет ня бачыў, а калі на табе пабачылі бараду, дык іх гэта абразіла. Я пра іх апавядам не дзеля таго, каб лячыць гэтыя калекі. Не. Няхай лечыць той хто іх скалечыў. Людзей я шкадую. Гэтую чуму неабходна зьнішчыць назаусёды, а на іх месцы пасеяць новыя зярніты.

Пасля гэтай тырады я спыніў Бусла і падкусіў яго:- Адкуль ты гэдкай прапаганды нахлебаўся?

- Не паўтарай і ты, - злосна зауважыў ён, - тое што кожны дурань паутарае. Нехта на гэтам робіць вялікія грошы. Папрасі пяць цэнтаў прыбаўкі - ты камуніст. Цэны угару кожны дзень скачуць, працы няма, дзеци галодныя - ты чырвоны, а самі тэя што як сыр у масльце купаюцца, кашалькі таусьцей напаўняюць. Я не хачу спыняцца на жаданьнях акулаў і шакалаў. Ты гэта сам бачыш лепш за мяне...

Дык вось калі барадзе скончыўся тыдзень часу ад дню зьяўлення яе на съвет тады і пачалася сутнасць справы. Усе заруці у адзін голас - бітнік. Што за бітнік я і сам добра ня ведаў, ды гэтае слова нават у слоўніку ангельскай мовы нельга знайсьці. Нейкі пісака піснуў, падхапілі гэтае слова і гэтак зъявілася яго існаванье. Я наважыў на tym, каб мне апісалі выгляд бітніка. Апісаньне было такім: бітнік - гэта чалавек, які ня голіца, любіць дзікую паэзию і нічога ня робіць. Гэта мяне не задавальняла, я настойваў на tym каб сутнасць гэтага бітніка растлумачылі больш глыбока, або проста назвалі эквівалентнае слова у ангельскай мове. На першую пару не знаходзілася такіх знаўцаў. Толькі пазней нехта, ці паглядзеў у слоўнік, ці у энцыклапэдью і прынёс мне назvu: багема. Я добра ведаю што такое багема, але аднесьці мяне да багемы па прызнаку адпушчанай барады проста не што іншае як вар'яцтва. Многа людзей глыбока не удумляюцца, адзін

сказаў, а іншыя паутараюць. Дзевяцьдзесят пяць працэнтаў аднесылі мяне да бітніка. Калі людзі зацікавіліся маёй барадою, дык я у сваю чаргу зацікавіўся гэтымі людзьмі і на падставе адносінау да барады пачаў судзіць аб людзях.

Пасыпаліся розныя паразананыі, адны пачалі зваць мяне імям францускага мастака Ван Го, а іншыя закранулі нават косьці Барбаросы. Я пазіраў на гэтыя выдумкі абыякава. Нехта нават прычапіў мне імя дзеда Мароза. Нельга пералічыць усіх тых мянюшак, якія былі мне кінуты у вочы за маю рыжую бараду. Пасыля двух тыдняў некаторыя пачалі хвалівацца і болей таго - злавацца. Пачалі дапытвацца якой даўжыні будзе барада. На гэта яны чулі адзін адказ: барада будзе адпушчана па пояс. У іх рабіліся вялізарныя вочы. Пасыля двух тыдняў зъдзекаў з маёй барады яны перайшлі да самага ражучага наступу - зъліквідаваць яе. Адзін юристы вока на вока даў мне разумную параду: "Нагалеце сваю бараду", а у самога тырчэлі вусы, як на сьвіні шчацінъне. Я яму нічога не адказаў, але у думках пажадаў яму гэткага што калі-б ён тое з'еў дык зараз-бы апрутнеў. Кінулася мне у вочы другая адвакацкая персона. Мне надта хochaцца намаляваць яго вонкавы выгляд: вышыней ён больш за шэсць футаў, вагою больш за чатырыста хунтаў, твар яго падобны да твару жанчыны, гаворыць ён тоненікім жаночым голасам, барада у яго амаль не расьце; носіць ён вузкія нагавіцы і задняя і пярэдняя часткі так высоўваюцца наперад, як у жанчыны жывот на дзясятым месяцы цяжарнасці. Карапей кажучы, - пры стварэнні гэтага чалавека прырода зрабіла вялікую памылку. Замест таго каб надзець яму спадніцу прырода прычапіла нагавіцы. Вось гэтая бабская гладкая морда з тоўстай бабскаю задніцай у вобразе мужчыны, пачала рабіць на мяне самую вострую атаку. Гэты вырадак мне заўважыў што у Каліфорніі ёсьць такі закон, які забараняе людзям, што працуюць у грамадzkих установах, адрошчваць бараду. Я запатрабаваў каб ён прынёс і паказаў мне гэты закон. У наступны дзень я прыпомніў яму пра закон дзеля барадатых. Ен, відаць было, быў пастаулены у прысутнасці яго калегаў у надта няпрыемнае становішча. Яму на было чаго адказаць тады ён яшчэ больш тупое прыдумау у сваёй галаве /бо мяне лічыў за дурня/: Калі такога закону няма, дык я унісу прапанову у гарадзкую управу, каб зрабілі такі закон.

Пасыля такога адказу можна было судзіць пра адвакацкія здольнасці гэтага вырадка. Гэта быў ня жарт, бо ён спахваціўшто сказаў занадта дурное і не пасынеў ён скончыць свой сказ як твар яго быў, як вараны рак, чырвоны.

У мяне яшчэ больш узьнімаўся дух пратэсту і цярплівасці. Пратрымацца два-тры дні і паглядзець што будзе далей і да чаго усё гэта дойдзе. І пабачыў я як усё перамянілася, перавярнулася уверх нагамі. Тыя, што кожны дзень віталіся, - пе-

расталі вітацца, як быцам я кожнаму з іх зрабіў асабістую няпрыемнасць. Я наглядаў і бачы што людзі ваступова ад мене адварачваліся. У мяне хапіла-б сілы і духу пратрымацца яшчэ адзін тыдзень, але раніцай наступнага дню падыйшоў да мяне мой непасрэдны начальнік-назіральнік за будынкам і скажаў:- Містэр Бусел, пагаліце, калі ласка, сваю бараду. Яна ня толькі прыносіць табе няпрыемнасць, але і мне. На які паверх не пайду першым чынам паднімаюць пытанье аб тваёй барадзе. Нават пачалі да мяне званіць па тэлефону па пытанью тваёй барады.

Пасыля гэткай заувагі нічога не заставалася як на нанаступны дзень пагаліць бараду.

25 чэрвеня 1960 г.
Каліфорнія

Ю. Жывіца

КАМЕНЬ

На дарозе, якая вяла з вёскі на гасцінець, ляжаў камень. З якое пары ён там ляжаў, - ніхто з жыхараў вёскі, а тымболыш з далейших ваколіц, ня ведаў. Зусім магчыма, што ён ляжаў тут ад самога пачатку съвета. Як даўно ён там ляжыць - найменш усіх цікавіла. Іх толькі цікавіла і абураля, чаму закладчыкі дарогі не знайшлі лепшага месца на дарогу, а выбралі як наўзнарок гэтае месца праз гэты "пракляты камень", як яго называлі у вёсцы. Але усім гэтым сам камень не праймаўся і ляжаў сабе спакойна далей на дарозе ды сваім бокам, як скулаю, замінаў людзям, пешаходам і фурманкам, і нат жывёле. Не адзін раз непрадбачлівы фурман наехаў на яго, заласкаў зубамі, калі сядзеў на пустым возе, а як з сенам, ці снапамі, дык яшчэ і перакінуўся, а разам з гэтым было клопату і шкоды каб падняць воз, ды пералажыць нанава.

Ішлі гады. "Пракляты камень" выставаў што раз вышэй і вышэй сваім бокам з зямлі, а праклёны сыпаліся на яго гусьцей і мацней. Але праклёны ня дзейнічалі на яго і ён спакойна ляжаў далей. Толькі як наедзе часам фурманка з цяжарам на яго бок, дык здрыганае ад сваёй векавой съячкі ды ізноў ляжыць спакойна. І дзіўна было, што як ня цвёрды быў "пракляты камень", але час, зьмены паветра, удары калёсаў, дажды і ветры рабілі сваё і віднеліся знакі на ім ад іх дзейнасці, але гэта не папраўляла агульнае сітуацыі. Зямля побач на дарозе асядала, выносілася з нагамі, калёсамі, вадой і ветрам, і хоць ня раз руплівая рука выкідала пырай з поля і дробнае каменьне, усё гэта не паспявало папоўніць страстаў, выраўняць выбоіну. Адзіны ратунак ад яго было толькі тое, каб яго зусім забраць з дарогі. Але нікому ня было ах-

воты зварушыць вечны супакой каменя з месца, выкапаць яго, забраць з дарогі і зараўняць тое месца, дзе ляжаў. А калі думаў хто пра яго, дык толькі тады, калі наехаў на яго, ці скалечыў палец на назе. Тады сыпаў праклёны на пракляты камень з усіх сваіх моцаў.

Аднаго разу доля "праклятага каменя" была парушаная на сходзе вёскі. Нехта запрапанаваў выкапаць яго і забраць яго з дарогі, каб не замінаў на ёй. Думку гэтую падхапілі іншыя бо яна была разумная і нават вынясьлі прыгожую пастанову: "Забраць "пракляты камень" з дарогі, а тое месца зараўняць". Але пастанова так і засталася пастановай, бо не знайшлося ахвотнікаў яго дастаць стуль, разбіць на кускі, вывезьці з дарогі і выкінуць ходзьбы кудысь у балота. Нехта нават так прайняўся пастановаю, што хадзіў на дарогу і хацеў сам выкапаць "пракляты камень" і вывезьці яго з дарогі, але сілаў у яго аднаго не хапіла і з нічым вярнуўся дамоў.

І хто ведае, як доуга ляжаў-бы гэты пракляты камень на дарозе, як доуга ён прыносіў-бы людзям прыкрасы, болі, няшчасы, каб не зъявіўся аднаго дня у вёску нехта і да грамады жыхароў вёскі не сказаў:

- Браты Беларусы! Я сын шэрае вёскі, саламяных стрэхаў, я сын беларускіх прастораў, беларускага народу. Я пазнаў свято навукі і Беларускую Прауду, адчуў больш і крыўду, якую нясе наш беларускі народ на сваіх плячох. Я пакахаў свой народ і свой край, і як верны сын нашае зямелькі, беларускага народу, нясу сваё знанье і полымя, якім гарыць маё сэрца сваім каханьнем да усяго роднага, і хачу сваім сэрцам узбудзіць у вашых душах надзею на лепшае заўтра.

Я хачу, каб вашыя сэрцы палымелі адным каханьнем, разуменіем і жаданьнем раз на заусяды скінуць з сваіх плячэй ярмо чужацкай акупациі, каб на родных прасторах закрасавала новае чалавече і беларускае жыцьцё. Кахаць і жадаць яшчэ мала, каб мэта наша была дасягненая - нам трэба дзейнасці, нам трэба працаваць і змагацца. А праца і змаганье толькі тады дасць жаданыя плады, калі між намі настане згода. Згода і знанье, гэта ёсьць сіла, якая парве ланцугі няволі, разваліць турмы, падыме з руінаў наш беларускі край. Тады закрасуе новае жыцьцё, у поўным значэнні гэтага слова. Цяперашніе жыцьцё, ня ёсьць жыцьцём, а толькі бытаваньнем у холадзе, у голадзе, у цемры і няволі, а карысьць з гэтага зборае акупант і живе у роскаши з нашага поту, нашых сылёзаў і крыві, як ненасытны зъвер. І таму, браты Беларусы, заклікаю вас да згоды і працы, бо толькі разам, супольнымі сіламі мы зможем зламаць ворага і пабудаваць Народны Дом. А таму, каб наш Народны Дом стаяў на моцным фундамэнце, дык заложым яшчэ сёньня вуглавы камень...

А дзядзька, які сядзеў у кутку, як сівы голуб, устае і перарывае яго:

- Чаму-ж не залажыць яшчэ сёньня вуглавы камень? У нас каменьня хапае. На дарозе каля вёскі, мо' вы бачылі, ідучы сюды, ляжыць стагодзьдзямі вялізарны камень і перашкаджае усім, нават дзюдзей калечыць, але нікому няма ахвоты забраць яго з дарогі...

- Не пра такое каменьне тут гаворка, - хтосьці з грамады малодшых спыніў яго.

- А пра якое? Пра тое, што ляжыць нам на дарозе, абурыўся дзядзька, але не даказаў, бо "сын беларускіх прастораў" падтрымлівае яго думку і кажа:

- Так, так, пра гэта іменна каменьне гаворыцца, якое ляжыць нам на дарозе і калечыць нам ногі да лепшага заўтра. А каб яго забраць з дарогі, нам трэба згода - гэта і ёсьць вуглавы камень пад наш Народны Дом - пад нашае адраджэнье, нашую дзяржаву.

І таму, паважаныя грамадзяне, хадзём мы 'шчэ сёньня усе грамадою і забяром той вялікі камень з нашае дарогі.

- Хадзём, хадзём!- Загучэла дружна грамада. І рушыла гурба народу... у дапамогу забралі мужчыны лапаты, дручкі, малаткі і молаты, зубілы, клінкі і вышлі на дарогу, дзе ляжаў стагодзьдзямі "пракляты камень"- камень вялікан. Абступілі яго з усіх бакоў, лапатамі абкапалі яго навокал, а іншыя з малаткамі і зубіламі уселіся на яго бокі, а асабліва на той, які гэтак замінаў; пачалі дзяюбці дзіркі на клінкі... толькі гул разходзіўся па ваколіцы. Камень стагнаў пад ударам сільных рук каменшчыкаў. А людзей зьбіралася усё больші больш паглядзець на дзіва... і у кожнага зъявілася ахвота памагчы у рабоце, што і месца больш не хапала. Вострыя зубілы пад ударам малаткоў уядаліся далей і глыбей у серадзіну каменя. А як дзіркі былі готовыя, тады той самы сівы дзядулька загадаў:

- Гатова. Закладайце клінкі, валеце малатамі, ламеце на кускі.

Залажылі каменшчыкі клінкі, скапілі малаты і пачалі біць з усіе моцы. Камень ня вытрымаў удараў моцных рук і... засцагнаў і разваліўся на кускі. Тады падехалі фурманкі, працоўныя рукі сыноў вёскі скапілі дружна і звалілі брылы каменьня на вазы і вывязылі іх на узгорак, як першы вуглавы камень пад Народны Дом. Месца, дзе ляжаў калісь "пракляты камень" засыпалі пляском і зараўнялі, што нават съледу па ім не засталося; застаўся толькі успамін пра яго і наказ:

- Згода ёсьць сіла, якая вырве з путаў няволі наш край і на руінах турмаў збудуе Народны Дом - сваю Дзяржаву, вуглавым каменем якога ёсьць і будзе: Згода.

Уладзімір Клішэвіч
 ВАСІЛЬ КАЛІНА
 Паэма
 Разьдзел 4-ты

ХІ

Яшчэ раз сэрца пацягнула
 Гарачыню жывой крыві.
 Дарога коузалася гулам,
 Дарога клікала: "жыві,
 Не падай духам гаспадар,
 Тваё жыцьцё - нябесны дар,
 Уверсе съвет чароўна сіні,
 Не прадавайце сэрцы вашы
 Агідліва за ложку каши,
 Сягай духовае вяршыні!"

ХІІ

А як яе сягнуць магчыма,
 Адкуль і як пачаць яе?
 Мінулае перад вачыма
 Штораз яскравей устae.
 Вялікай славаю услаў
 Зямлю нашчадкам Усяслаў,
 Твары на славу свайму краю,
 Мастацтвам мудрасьці валодаў
 Унук адважны Рагвалодаў,
 Чые тварэньні не уміраюць.

ХІІІ

Пылаюць вобразы былога
 Яшчэ ярчэй у галаве.
 На сэрцы цяжкая трывога
 У непамерны бой заве.
 Здавалася каб толькі мог
 На скрыжаваньні усіх дарог
 Нагою стаў. Натрэбна сіла -
Якей ніхто дасюль ня ведаў,
Заг. и спаганіць гонар дзедаў,
 Якая-б ворага скасіла.

ХІІІ

А навакол гудзе другое,
 Другі напрамак вастрыня,
 Пачуцьцяў лекамі ня гояць,
 Не адарацаца свайго "я"
 Да болі войстры плачу съпей
 У сэрцы дымам перасьпей.
 Масква на радасьці скупая
 Гняце у зямлю душу і цела,
 Здаецца кроў твая струхнела,
 Паветра дыхаць не хапае.

ХІІІ

Пылае гневам сэруца рана.
 Людзей да торбы давялі,
 Народу слава затаптана,
 Сядзяць на паі маскалі.
 Аб'едкі іхныя ямо
 І цягнем рабскае ярмо.
 Як можна крыду перанесьці,
 Як можна вытрымаць ад злосьці,
 Каб акупанту не адпомсьціць
 За патаптанье нашай чэсьці.

ХІІІ

Васіль пачуцьцямі узъняты,
 Васіль разьюшаны як леў;
 За нашы крыуды, нашы страты
 Ен ворагаў жывымі-б еў.
 Штодзень я Вышняга малю,
 Каб даў ён сілу Васілю,
 Каб ён праз ворагаў ахвяры,
 З тымі што съмела паміраюць,
 Стаў гаспадар ва уласным kraю,
 Каб перайшлі у сапраўднасць мары.

ХІІІ

"Навокал сыкаюць гадзюкі,
 Дарога зълітая крыўей
 За горла ціснуць ката руکі -
 Ахвярам съмерць нясуць сабой.
 Яшчэ зерне не прарасьце,
 А іх, няпрошаных гасьцей,
 Калом сілач не пераверне.

Пад смак крыві і рогат звонкі.
Церабяруць усе пляёнкі,
Каб задушыць жывое зерне".

ХІ. УГІ

"Ня вымераць такога болю:
Народ у путах і ярме.
Цяжкое выпала на долю -
Хадзіць на волі у турме.
Дарога выхаду адна:
Змаганьнем вылязьці з ярма,
Учынкамі замяніць слова,
Во слова лішнія на часе"-
Такая думка узънялася,
Спакой парушила хлапцовы.

КАНЕЦ 4-га РАЗДЗЕЛУ

7 жніўня 1957 - 22 студзеня 1958 г.

- 0 -

З Б Е Л А Р У С К А Г А Ж Ь Ц Ъ Ц Я

ЛЕНДАН 25-га верасьня г.г. у Доме ХАБР адбылося супольнае паседжанье прадстаунікоў Галоуных Управаў ХАБР і ЗБВБ у справе наладжанья суботній школкі для беларускіх дзяцей гор. Лёндану.

ЛЕНДАН 29-га кастрычніка г.г. у Лёндане адбыўся сход Праваслаўных беларусаў у справе утварэння Агульна Беларускага Епіскапату Беларускай Праваслаўнай Царквы на Чужыне.

Пасля дакладу, дыскусыяў і разважаньняў, Сход вынес наступную пастанову:

Пастанова Агульнага Сходу Праваслаўных Беларусаў
у Лёндане

Дня 29 кастрычніка 1961 году, Агульны Сход Праваслаўных Беларусаў у Лёндане, заслухаўшы дакладу у справе утварэння агульна-Беларускага Епіскапату Беларускай Праваслаўнай Царквы на Чужыне пастановаўляе:

1. Поунасьцяй падтрымаць праект Праваслаўных Беларусаў у Саут Рівэр, Нью Джэрсі у Спалучаных Штатах Паўночнай Амэрыкі аб утварэнні агульна-Беларускага Епіскапату Беларускай Праваслаўнай Царквы на Чужыне.

2. Прыняць і адобрыць праект Статуту для Беларускай Праваслаўнай Царквы на Чужыне і Статуту для паасобных Беларускіх Праваслаўных паraphвіяў, апрацаваных Праваслаўнымі Беларусамі з Саут Рівэр, аднак з тэю засцярогаю, што паraphвіі з невялікай колькасцю сяброў, у залежнасці ад мясцовых абставінаў зьменшать лічбу сяброў свайго паraphвіяльнага камітэту.
3. Зьвярнуцца да Архіепіскапа Афанаасія з просьбай выйсьці з юрысдыкцыі Расейскай Зарубежнай Царквы і ачоліць Мітрополію Беларускай Праваслаўнай Царквы на Чужыне.
4. Паклікаць Лёнданскі паraphвіяльны Камітэт у складзе:
/які тут-жа і быў пакліканы/
1. Старшыня Протодзіякан П. Вялікі
 2. Заступнік Старшыні М. Гаховіч
 3. Сакратар А. Варава
 4. Скарбнік А. Жданковіч
 5. Сябра П. Бударкевіч
5. Кворум для паraphвіяльнага камітэту устанавіць трывожным.

Пастанову падпісалі Старшыня - Протодз. П. Вялікі і Сакратар - А. Варава.

Адначасна на Сходзе пастаноўлена, што ад Новага 1962 году, сябры Лёнданской Цархвіі будуть уносіць месячныя складкі у вышыні 2 шылінгі, на пакрыццё расходаў звязаных з арганізацый прыходу.

Сваечасова ад імя Цархвіяльнага К-ту была выслана просьба да арх. Афанаасія наступнага зместу:

Яго Найасвячонству
Найасвячоншаму Афанаасію,
Архіепіскапу Наваградзкаму і Віцебскаму
у Аргентыне.

Найасвячоншы Уладыка,

Існаванье некалькіх так званых "Аўтакефальных Праваслаўных Цэркваў" на эміграцыі - зъявішча ненармальнае, непажаданае і шкоднае. У сувязі з гэтым мы, праваслаўныя беларусы у Англіі горача прывіталі ініцыятыву Саут Рівэр'скіх беларусаў аб утворэнні агульна-Беларускага Праваслаўнага Епіскапату на Чужыне.

далучаючы пры гэтым пастанову агульнага сходу праваслаўных беларусаў у Лёндане з дня 29 мінулага кастрычніка 1961 году, Цархвіяльны Камітэт ветліва просіць Ваша Найасвячонства не адмовіць ачоліць Беларускую Праваслаўную Царкву на Чужыне.

Пакідаючы сябе Вашым Святым малітвам,
застаёмся з шчыраю пашанаю

/подпісы сяброў паразвіяльнаага К-ту/.

У другой частцы сходу, якая датычыла арганізацыі беларускай школкі для дзяцей з Лёндану, быў выбраны Бацькаўскі камітэт у склад якога увайшлі:

1. Гасп. А. Жданковіч
2. " М. Залога
3. " Я. Сяўковіч

Прадстаўніком ад Галоўнай Управы ХАБР у справе бел. школкі зъяўляецца Ю. Весялкоўскі. Прадстаўніком ад Гал. Управы ЗВББ - А. Лашук.

ЛЕНДАН Праудападобна першы раз беларусы гор. Лёндану так прыгожа адзначылі 41-ыя угодкі Слуцкага Паўстанья.

У нядзелю 26-га лістапада г.г., а гадзіне 3-ай па паўдні у англіканскай царкве на Old Oak Roud, Актон, была адслужана мітрафорным пратаярэям В. Тарановічам паняхіда за случакоў якія загінулі у бое. У сваім казаньні, а. Тарановіч, які паходзіць са Случчыны, - успомніў тыя шэрыя лістападаўскія дні, калі насельніцтва Случчыны збройна паустала у вабароне свае незалежнасці.

Пасля паняхіды усе прысутныя перайшлі у агульную залю дзе распачалася акадэмія. Адкрыу акадэмію кароткай прывітальнай прамовай гасп. Н. Навара і папрасіў гасп. А. Вараву прачытаць даклад на тэму дня, за які прысутныя падзякавалі доуглартывалымі воллескамі. Тут-же пасля дакладу гасп. Варавы, гасп. Н. Навара зъяўрнуўся у ангельскай мове да вялікай прыяцелькі беларусаў, маладой студэнткі Miss Веры Рыч, каб яна пайнфармавала прысутных ангельцаў з гэтым гісторычным днём. Miss В. Рыч выступіла у беларускай нацыянальнай вopратцы і сваёю прамовай зацікаўляла ўсіх прысутных тою ведаю, якую яна мае з гісторыі Беларусі, калі яна так прыгожа прамаўляла з памяці бяз ніякіх нататкаў, за што усе прысутныя абдарылі яе бурныві воллескамі.

Пасля дакладау распачалася мастацкая частка. Хор пад кірауніцтвам гасп. Ю. Весялкоўскага выканаў некалькі беларускіх патрыятычных і народных песняў, якія былі пераплютаныя дэкламацыямі і салёвымі выступамі. Напрыклад: некаторыя першы раз удала выступілі на беларускай сцэне, як 11-ці гадова вучаніца Людміла Юнах, якая задэкламавала верш "Родная мова". 8-мі гадовы Алік Міхалюк задэкламаваў верш "Роднае Любæ", а маленькая Ірка Сяўковіч сказала **карочінькі** урывак з паэмы Янкі Купалы. Асаблівай увагай было выступленыне 12-ці гадовой вучаніцы Таісы Вялікай, якая на п'яніне выканала Санату Бэтховэна і "О, соле міо". Добрае уражанье на ўсіх зрабіў

англічанін Mr. Тэрры Бэйкон, які задэкламаваў верш Я. Купалы "Перад Бурай", пераложаны на англійскую мову Miss В. Рыч. Мізыс Магдалена Рыч, таксама у нац. бел. віпратцы задэкламавала у ангельскай мове твор В. Рыч - "Угодкам Случчыны". Маладая англічанка Miss Памэля Вультон/удзельніца драматычнай школы/ зас্পяла песьню "Люблю наш край" у пераводзе на ангельскі, тae-ж самае В. Рыч, пад акампаніямэнт 13-ці гадоўга брата скрыпача Янкі Вультон. Таксама удала было выступленыне гасп. гасп. З. Вялікай і М. Весялкоўскай, якія выканалі дуэт- "Беларусь Перадусім" і "Зязюльеньку". Як заўсёды з павагай і велічю дэкламаваў гасп. М. Залога верш Кулішова - "Крылы".

Усе удзельнікі акадэміі, што на сцэне паказалі сваё мастацтва, атрымалі за гэта належную падзяку. На заканчэнніе акадэміі усе разам адсьпявалі Бел. Нац. Гімн.

Пасля афіцыйнай часткі адбылася супольная гарбатка пры якой весела прайшоў час і успаміны з мінулага.

Рым Паміж 18 і 22 лістапада у Рыме адбываўся 2-гі Інтэрнацыянальны Кангрэс, прысьвечаны ваеннай палітыцы Саветаў і камуністычнай небясьпекы для съвету.

На кангрэс зъехалася каля 400 прадстаўнікоў з 75 краінай. Беларускую дэлегацыю на Кангрэсе рэпрэзэнтаваў Старшыня Дэлегатуры БЦР і Кіраўнік Галоўнага Штабу БВФ палкоўнік Д. Касмовіч, прамова якога была спаткана гучнымі алладысмэнтамі усіх прысутных дэлегатаў.

Ад Антыбалшавіцкага Блоку Народаў выступалі на канферэнцыі: Прэзыдэнт Яраслаў Стэцько, Праф. Дурчанскі, Генэрал Фаркас і іншыя.

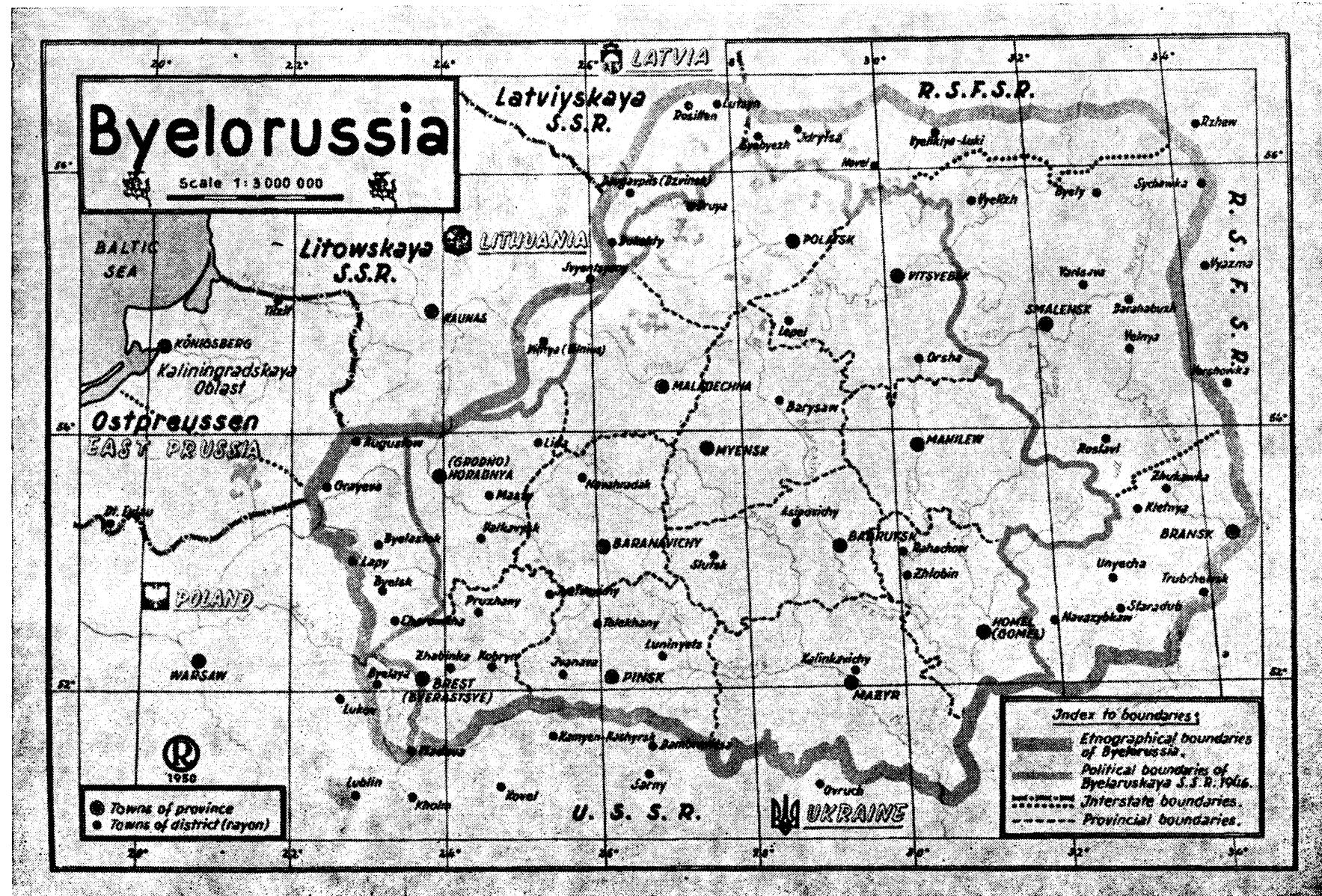
Падрабязную справа з канферэнцыі па стараемся падаць у наступным нумары "Аб'еднаньня".

ПАВЕДАМЛЕНИЕ

Гэтым паведамляем, што 6-га студзеня 1962 г. будзе наладжана супольная праваслаўная Куцьця, арганізацыямі ХАБРiЗБВБ пры дапамозе царкоўнага Камітэту. Ужо зроблены паважныя заходы. Усе беларусы Лёндану будуць сваечасова паведомлены адумысловымі лістамі.

Гал. Упр. ХАБР.

" РЭДАГУЕ ГАЛОЎНАЯ УПРАВА ХАБР У ЛЕНДАНЕ "

UNITED CHRISTIAN BYELORUSSIAN WORKERS IN GREAT BRITAIN
57, Cathnor Road, London, W. 12. Tel.: SHE-8440